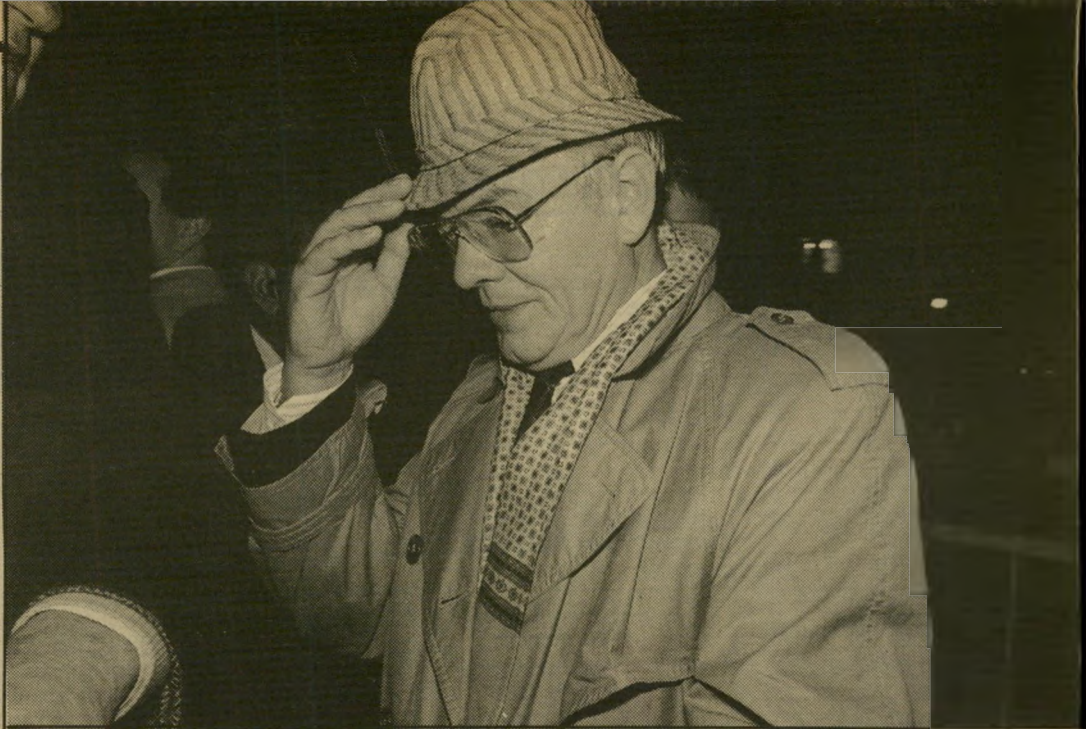

זה היה סקופ של העולם הזה

ענה הוא בתחילה, אלא שהעובדות מעניינות יותר. כנער היה זאמטלבה חבר באיגוד הנוער ההיטלראי. כשכגר התגייס ל"וואפן-אס"א. על העובדות האלה אין הוא חולק. אך כהמשך ישיר לדבריו אומר: "לא ראיתי, לא שמעתי, לא נטלתי חלק בכל מעשי הוועות"

בחזית הרוסית

ה עיר דורטמונד נמצאת כ-100 קילומטר צפונית לעיר קלן. היא מונה 600 אלף תושבים, ובאיזור מצוי יים מיכרות-פחם ומחצבת-ברזל. היא מהווה צומת מרכזית של מסילות-ברזל, ומשופך מילאה תפקיד מרכזי במכונת-המלחמה הנאצית. זאמטלבה נולד בה ב-1926. אביו עבד במיכרות, ואמו היתה עקרת-בית. היו לו שני אחים ואחות. מיספחה גרמנית ממוצעת.

זאמטלבה. שנתיים קודם לכן התרחש "ליל הכדולה". והוא עצמו סיפר: "ראיתי כיצד מוציאים יהודים מבית-החרושת שהיה בקירבת-מקום". קשה לקבל את השילוש הקרוש. לא ידעתי, לא שמעתי, לא ראיתי", במיקר זה. מה שהבנתי הוא שנאמר על היהודים שערך עכשיו היו להם עסקים טובים, ועכשיו הגיע הזמן שיעברו. ב-1942, כשהיה בן 16, גוייס ל"ש-רות עבודה" הנאצי. זאמטלבה עבד בבית-חרושת לייצור חומר-בעירה. מ' תוך קבוצה זו התחילו לגייס לשורות הוואפן-אס"א. בספטמבר 1943 גם הוא גוייס. לוואפן-אס"א גוייסו הב' חורים הבריאים, החזקים, מי שספגו את האידאולוגיה הנאצית ולא עירערו עליה. זאמטלבה אמר לצוות העולם הזה שהוא שירת כסמל בשיריון של הוואפן-אס"א, תחילה באוקריאנה ואחר-כך בחזית הצרפתית. "הייתי בסדר-הכל סמל. לא הייתי קצין ולא הייתי מעוניין

איש ה-44 בנא לביהור

דיעצה הממזה כמה אנשים בישראל

זה היה אחרי ניצחון הגיארנאצים בבחירות בעיר ברלין. מנהיג המפלגה, פראנץ שנהובר, רואיין אחרי שמיפלג' תו וכתה ב-7.5% של הקולות — וכך עלתה מן האיץ לעמדת-יונוק מסוכנת. כאשר הטיחו המראינים של דר שפניול כפני שנהובר שהוא שירת ב' מלחמת-העולם כקצין בשורות הווא-פראס"א, הגיב: "אני לא מבין מדוע אחרים, שהיו חיילים בוואפן-אס"א, יכולים למלא עמדות קובעות במרינא שלנו. קחו, למשל, את ראש עיריית דורטמונד מטעם המפלגה הסוציאל-דמוקרטית, זאמטלבה"

נער היטלראי

דיעצה הממזה קומץ ישראלים כגלל סיבה פשוטה, שהניאו-נאצי לא ידע אותה: שבאותה עת עצמה היה זאמטלבה בישראל. ולא סתם כתייר מזדמן, אלא כאורח-כבוד של עיריית-

נתניה. אחרי ש-העולם הזה פירסם בשבוע שעבר את הסקופ במדור תשוקף. הת-עטפה העיתונות בשתיקה מוזרה. תחת שהדיעה תגרום לסערה ציבורית למח רת-היום, שתקו הכל. צוות העולם הזה יצא לראיין את גונטר זאמטלבה. הוא מצא אותו במלון העונוות בנתניה, שעות מעטות לפני שעמד להמריא לגרמניה. הוא בא ארצה כדי לחנוך אולם על שם העיר דורט-מונד — עיר-תאומה לנתניה — בהר כל התרבות החדש של נתניה. יום לפני כן, ביום השלישי בערב, כרחבת היכל החרבות, תחת גשם-זל-עפות, עמדו זאמטלבה וחמשת חבריו למישלחת, וחזו בחזיון האור-קולי, שנ' עשה לכבוד המאורע. כשהוא חבוש מיגבעת ולבוש במעיל-גשם ארוך, הוא הצטנף בקרב המארחים המקומיים. אכיר מולד, מנהל אגף-התרבות בעיריית נתניה, ניסה למנוע מצוות העולם הזה לשוחח עם זאמטלבה, וה' ציע לראיין רק למחרת היום.

ב-1933 נפטר אביו. בשנה זו עלה היטלר לשלטון, בראש המפלגה הנא-צית. אחרי שנפטר אביו, היה עולה-פרנ' סה מוטל על כתפי האם, שנאלצה לע' כוד כעוזרת-בית. גונטר הצעיר נסחף בורם שהלך וג' אה, והצטרף לשורות הנוער ההיטלראי. גרבתקי בשימחה ובהתלהבות של ה' אידאולוגיה הנאצית, כפי שקרה לכל בני-הנוער, הוא הסביר להעולם הזה. אחיו, המבוגר ממנו, היה מחוץ

להיות קצין. במשך כל המלחמה לא ידעתי על הדברים שעשו ליהודים. לא ראיתי דבר. רק אחרי המלחמה, כש' הייתי במחנה-שבויים בירי האמריק' אים, הם הראו לי תמונות. הייתי בה' לם". זה די תמוה, בהתחשב בעובדה ש-י' חידית הוואפן-אס"א ראגו לאספקת יריים עובדות מקרב היושבים במתנות-הריכוז, היו במגע רצוף עם האוכלוסיה בשטחים הכבושים והיו אמונים על האידאולוגיה הנאצית. הוואפן-אס"

אלרואי זאמטלבה בטכס חנוכת אולם דורטמונד, נרבקתי בשימחה ובהתלהבות של האידאולוגיה הנאצית.

אס התאים יותר לתפקידים המיוחדים שיש לפותרם בחבלי הכינוש, בשל אי-מונם המרובה בענייני גזע ולאומיות, נכתב בכתב-התיקוע של נאשמי מיש-פטי-נירנברג.

"הם כועסים עלי!"

בתום המלחמה חזר זאמטלבה לעיר דורטמונד. הוא התחיל לע' כוד בכריית פחם, בבית-יציקה, נעשה פעיל באיגוד-העובדים. את הקאריירה הפוליטית שלו התחיל שם. הוא הצטרף למפלגה הסוציאל-

לבית. כשבא לביקור וראה את הצעיר לובש את מרי הנוער ההיטלראי, גער בו ואמר לו לפשוט אותם מיד. גונטר לא הבין על מה המהומה והמשך ללבוש את המדים בגאון ובשימחה. המגמה לחינוך נאצי היתה לא רק בתנועת-הנוער. היא היתה מורגשת יותר בבית-הספר שבו למדתי. צריך להבין שהנאציות היה בכל תחומי החיים". כשהיה בן 12 נשלח למחנה-נוער, שבו התחיל לקבל אימון צבאי, כשאר בני-הנוער, חברי הנוער ההיטלראי. כשהייתי בן 14, התחלתי להבין את משמעות תורת-הגזע הנאצית, אמר

נפשית לשאלות שנשאלו. הוא ידע שעיקר השאלות יתמקרו בעברו הנא-צי, וכשהבחין שאני מפקפק בדבריו מיהר להכריז שיש בידיו כל המיסמכים הדרושים, ושיש באפשרותו להוכיח את אמיתות דבריו. מדי פעם דאג להזכיר את ילדותו הרבה לישראל, את חבריו הרבים כאן ואת ביקוריו הרבים בארץ. זהו לו הביקור החמישי. לפני שמונה שנים כרת ברית-ערים-תאומות עם עיריית-נתניה. כששואלים גרמני מעל לגיל 60 היכן היה בזמן המלחמה, התשובה המתקבלת על-פי רוב היא "הייתי בח' זית הרוסית", או "הייתי שבוי". כך גם

מה היה הוואפן-אס"א?

האיגוד אס"א (קיצור של המילים הגרמניות שוץ-סאפא, פלוגת-מנע) מסד ב-1925, כיחידת-עילית, שנועדה להיות המישמר והמכשיר הפרטי של המנהיג, לעומת האיגוד ההמוני הגדול יותר, האס"אה (שטורם אבטיילונג, פלוגת-סער). בראש האס"א עמד היינריך הימלר, מגדל-עופות לשעבר. האס"א היה חוט-השידרה של מישטר-הטרור הנאצי, עוד לפני מלחמת-העולם. אנשיו הם שערכו, בפקודת הפיר, את הטבח באונדת הוואפן-אס"א ב-1934. אנשי האס"א היו מופקדים על מנחות-הריכוז, שהטילו את אימתם על גרמניה כולה. הם ציוותו את המשטרה החשאית (גסטאפו), ולאחר-מכן את מחנות-המוות. גם אדולף אייכמן היה איש-הס"א, וכמוהו ריינהארט היידריך, שניהל את ועידת ואנזה, שבה תוכנן הפיתרון הסופי". ב-1940, דחף הימלר להקמת הוואפן-אס"א (תרגום מילולי: אס"א-הנשק, האס"א החמוש), כדי להבטיח לאיגוד שלו חלק במלחמה. גוף זה כלל בסוף המלחמה 38 אונדות, ובהן 800 אלף חיילים — חלק די ניכר של העוצמה הצבאית הגרמנית. אונדות הוואפן-אס"א שירתו בכל החזיתות, ונחשבו כיחידות-העילית של הצבא הגרמני, אף שלא היו שייכות לצבא עצמו. היו להן מיקוד ומינהל עצמאיים, במיקודו של היינריך הימלר, אך במיבצעים צבאיים היו כפופות למפקדי החזיתות, שהיו אנשי הוורמאכט. לוואפן-אס"א התגייסו מתנדבים, חדורי הרוח הנאצית, ובמשך הזמן מולאו השורות גם במגוייסי-חובה. אולם גם אלה, שמנו לש' ליש, נבחרו מבין המגוייסים בעל המוטיווציה הנאצית המוגברת, על פי מיבחן גיועי קפדני, בעיקר משורות חברי הנוער ההיטלראי — איגוד-הנוער הנאצי. במישטי-נירנברג, שבהם נשפטו הפושעים הנאציים אחרי ה' מלחמה הוגדר הוואפן-אס"א כאיגוד פושע. נאמר כי אנשיו הרגו שבויים, טבחו אורחים ולקחו חלק במעשי-זוועה רבים.